

Den söta bullen med grädde

Berättelse

I Sverige finns en speciell bulle. Den heter semla. En semla är en mjuk vetebulle. Inuti finns mandelmassa och mycket vispad grädde. På toppen ligger ett lock av deg, och ovanpå strör man lite florsocker. Många tycker att semlan är en av de godaste bullarna som finns.

Semlan hör ihop med en dag som heter fettisdagen. Fettisdagen är alltid på en tisdag. Den kommer strax före den kristna fastan. Under fastan åt man förr enkel mat under en lång tid före påsk. Dagen före fastan ville man äta riktigt gott. Därför betyder namnet "fettisdag" ungefär "den feta tisdagen". Då åt man fet och rejäl mat.

Förr såg semlan inte ut som i dag. Då lade man bullen i en skål med varm mjölk och åt den med sked. Den maten kallades hetvägg. Locket av deg och den vispade grädden kom senare, under 1900-talet. Sedan dess ser semlan ut ungefär som vi känner den nu.

Det finns en gammal sägen om semlan. En svensk kung hette Adolf Fredrik. Enligt sägnen åt han en mycket stor måltid år 1771 och avslutade med hetvägg. Sedan blev han sjuk och dog. Men ingen vet säkert om semlorna var orsaken. Det är bara en känd historia.

I dag väntar många inte på fastan. De köper och äter semlor under hela vintern och våren. För många är semlan helt enkelt en god fika.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
semla	en söt bulle med mandelmassa och grädde
vetebulle	ett mjukt bröd som är bakat av vetemjöl
mandelmassa	en söt och mjuk massa gjord av mandlar och socker
grädde	något vitt och fett från mjölk som man kan vispa
lock	något som ligger överst och täcker
fastan	en tid då man förr åt enkel mat före påsk
rejäl	stor och kraftig; mycket mat
hetvägg	en gammal semla som man åt i varm mjölk
sägen	en gammal historia som man inte vet är helt sann
kung	en man som styr ett land som mäktigast

Läsförståelsefrågor

---

1. Vad är en semla?
  1. En sorts varm soppa med kött.
  2. En mjuk bulle som har mandelmassa och grädde inuti.
  3. Ett bröd utan något sött i.
2. Varför heter dagen "fettisdag"?
  1. För att man bara dricker mjölk den dagen.
  2. För att man åt fet och kraftig mat innan fastan började.
  3. För att alla bullar är feta.
3. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. Förr åt man semlan i en skål med varm mjölk.
  2. Locket och grädden fanns redan på medeltiden.
  3. Många äter semlor även när det inte är fasta.
4. Vad säger sägnen om kung Adolf Fredrik? Svara med egna ord.
5. Hur såg den gamla semlan, hetvägg, ut jämfört med dagens semla?

Diskussionsfrågor

- Har du smakat en semla? Vad tyckte du, eller vad tror du att du skulle tycka?
- Finns det ett särskilt bakverk eller en söt mat på en högtid där du kommer ifrån? Berätta om den.
- Texten säger att många i dag äter semlor långt innan fastan. Är det bra eller spelar det ingen roll, tycker du?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om en söt mat eller ett bröd som du tycker om. Hur ser det ut, hur smakar det och när brukar du äta det?